

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2011. július 21. *

A C-325/09. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Egyesült Királyság) a Bírósághoz 2009. augusztus 12-én érkezett, 2009. augusztus 4-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Secretary of State for Work and Pensions**

és

Maria Dias

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: K. Lenaerts tanácselnök, D. Šváby, R. Silva de Lapuerta (előadó), G. Arestis és J. Malenovský bírák,

* Az eljárás nyelve: angol.

főtanácsnok: V. Trstenjak,
hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2010. december 16-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- M. Dias képviselőjében A. Berry barrister, J. Borrero solicitor megbízásából,
- az Egyesült Királyság Kormánya képviselőjében S. Ossowski, meghatalmazotti minőségben, segítője: K. Smith barrister,
- a dán kormány képviselőjében B. Weis Fogh, meghatalmazotti minőségben,
- a portugál kormány képviselőjében L. Fernandes, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében D. Maidani és M. Wilderspin, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2011. február 17-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.; helyesbítés: HL L 274., 47. o.) 16. cikkének az irányelv átültetésének időpontját megelőző tartózkodások tekintetében való értelmezésére, valamint a tagállami munkavállalók és családtagjaik Közösségen belüli mozgására és tartózkodására vonatkozó korlátozások eltörléséről szóló, 1968. október 15-i 68/360/EGK tanácsi irányelvnek (HL L 257., 13. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 27. o.) az ezen utóbbi irányelv alapján kiállított tartózkodási engedély tekintetében történő értelmezésére vonatkozik.
- 2 A kérelmet a Secretary of State for Work and Pensions (munka- és nyugdíjügyi minisztérium) és M. Dias között, az utóbbinak a jövedelemkiegészítésre (income support) való jogosultsága tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 68/360 irányelv

- 3 A 68/360 irányelv 4. cikke értelmében:

„(1) A tagállamok biztosítják a területükön való tartózkodás jogát [az említett államok azon állampolgárainak, illetve ezen állampolgárok azon családtagjainak, akik a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló, 1968. október 15-i 1612/68/EGK tanácsi rendelet [HL L 257., 2. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 15. o.] hatálya alá tartoznak], akik fel tudják mutatni a (3) bekezdésben felsorolt okiratokat.

(2) A tartózkodási jog igazolására okiratot állítanak ki: »Tartózkodási engedély EGK tagállam állampolgára számára« [helyesen: a tartózkodási jogot »Tartózkodási engedély EGK-tagállam állampolgára számára« című okirat igazolja]. Ez az okirat nyilatkozatot tartalmaz, amely szerint az okiratot az 1612/68[...] rendelettel, továbbá az ezen irányelv végrehajtása során hozott [helyesen: végrehajtása során a tagállamok által hozott] intézkedésekkel összhangban adták ki. A nyilatkozat szövegét ezen irányelv melléklete tartalmazza.

(3) A tartózkodási engedély EGK-tagállam állampolgára számára történő kiadásához a tagállamok kizárólag a következő okiratok bemutatását kérhetik:

– a munkavállalótól:

a) azt az okiratot, amellyel a tagállam felségterületére lépett;

b) a munkáltató igazolását a foglalkoztatásról vagy a munkaviszony más módon történő igazolását;

[...]"

4 Az említett irányelv 6. cikke a következőket írta elő:

„(1) A tartózkodási engedély:

a) a kibocsátó tagállam egész területén érvényes;

b) a kibocsátástól számított legalább öt évig érvényes, és automatikusan megújítható.

(2) A hat egymást követő hónapot meg nem haladó távollét és a tartózkodás katonai szolgálat okán történő megszakítása nem érinti a tartózkodási engedély érvényességét.

(3) Abban az esetben, ha a munkavállalót három hónapnál hosszabb, de egy évet meg nem haladó időszakon keresztül alkalmazza a fogadó országbeli munkáltató vagy egy szolgáltatásokat nyújtó személy, akkor a fogadó tagállam ideiglenes tartózkodási engedélyt állít ki, amelynek érvényessége a munkavállalás várható időtartamára korlátozható.

A 8. cikk (1) bekezdése c) pontjának rendelkezéseivel összhangban [helyesen: A 8. cikk (1) bekezdése c) pontjának sérelme nélkül] ideiglenes tartózkodási engedély adható ki olyan idénymunkásnak, akit három hónapot meghaladó időszakra foglalkoztatnak. A foglalkoztatás időtartamát fel kell tüntetni a 4. cikk (3) bekezdése b) pontjában említett okiratokon.”

5 Ugyanezen irányelv 7. cikke a következőket írta elő:

„(1) Érvényes tartózkodási engedély nem vonható vissza egy munkavállalótól kizárólag azért, mert már nincs alkalmazásban, ha akár betegség, akár baleset következtében vált átmenetileg munkaképtelenné, vagy ha akaratán kívül lett munkanélküli, és ezt az illetékes munkaügyi hivatal igazolja.

(2) A tartózkodási engedély első alkalommal történő megújításakor a tartózkodás időtartama tizenkét hónapnál nem rövidebb időre korlátozható, amennyiben a munkavállaló önhibáján kívül az adott tagállamban tizenkét egymást követő hónapnál hosszabb időszakban munkanélküli volt.”

- 6 A 68/360 irányelv „A 4. cikk (2) bekezdésében említett nyilatkozat szövege” című melléklete a következőket tartalmazta:

„Ezt az engedélyt az Európai Közösségek Tanácsa 1968. október 15-i 1612/68/EGK rendeletének, és a Tanács 1968. október 15-i irányelvének végrehajtása céljából hozott intézkedésekkel összhangban adták ki.

A fent említett rendelet rendelkezéseivel összhangban az engedély birtokosának joga van a [...] munkavállalókra vonatkozókkal azonos feltételek mellett foglalkoztatottként tevékenységet kezdeni és folytatni [...] területen.”

A 90/364/EGK irányelv

- 7 A tartózkodási jogról szóló, 1990. június 28-i 90/364/EGK tanácsi irányelv (HL L 180., 26. o.; magyar nyelvű különkiadás 20. fejezet, 1. kötet, 3. o.) 1. cikke (1) bekezdésének első albekezdése a következőképpen rendelkezett:

„A tagállamok tartózkodási jogot biztosítanak a tagállamok olyan állampolgárainak, akik számára a közösségi jog más rendelkezései nem biztosítják ezt a jogot, továbbá a (2) bekezdésben meghatározott családtagjaiknak, azzal a feltétellel, hogy ők és családtagjaik teljes körű egészségbiztosítással rendelkeznek a fogadó államban, továbbá elegendő anyagi fedezettel rendelkeznek ahhoz, hogy elkerüljék, hogy tartózkodási idejük alatt a fogadó tagállam szociális biztonsági rendszerének terhet jelentsenek.”

8 Az említett irányelv 2. cikkének (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) A tartózkodási jog gyakorlását a »tartózkodási engedély az EGK-tagállamának állampolgára számára« [helyesen: »Tartózkodási engedély EGK-tagállam állampolgára számára«] címen kibocsátott okmány igazolja, amelynek érvényessége ötéves időtartamra korlátozható, és meghosszabbítható. A tagállamok a tartózkodás első két évének végén azonban megkövetelhetik az engedély újraérvényesítését, ha azt szükségesnek ítélik. Amennyiben a családtag egyik tagállamnak sem állampolgára, számára egy ugyanolyan érvényességgel bíró tartózkodási okmányt állítanak ki, mint amelyet annak az állampolgárnak, akinek a jogán jogosult.

A tartózkodási engedély vagy okmány kiadásához a tagállam a kérelmezőtől csupán érvényes személyazonosító igazolvány vagy útlevél bemutatását kívánhatja meg, továbbá annak bizonyítását, hogy a kérelmező az 1. cikkben megállapított feltételeknek eleget tesz.

(2) A 68/360/EGK irányelv 2., 3. cikkét és a 6. cikk (1) bekezdésének a) pontját, valamint (2) bekezdését és a 9. cikkét értelemszerűen kell alkalmazni ezen irányelv kedvezményezettjeire.

[...]

A tagállamok nem térhetnek el ezen irányelv rendelkezéseitől, kivéve közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okok alapján.[...]”

- 9 Ugyanezen irányelv 3. cikke a következőképpen rendelkezett:

„A tartózkodási jog addig gyakorolható, amíg a jogosultak eleget tesznek az 1. cikkben megállapított feltételeknek.”

A 2004/38 irányelv

- 10 A 2004/38 irányelv (17) preambulumbekkezdése értelmében:

„A huzamos tartózkodás joga azon uniós polgároknak, akik a hosszú távú letelepedés mellett döntöttek a fogadó tagállamban, az uniós polgárság érzését erősíti, emellett az Unió egyik alapvető célja, a társadalmi kohézió előmozdításának kulcseleme. A huzamos tartózkodás jogát ezért valamennyi uniós polgár és családtagjaik számára biztosítani kell, ha öt évig folyamatosan a fogadó tagállamban tartózkodnak az ezen irányelvben meghatározott feltételeknek megfelelően, és ha nem álltak kiutasítási intézkedés hatálya alatt.”

- 11 Az említett irányelv „A tartózkodás joga” című III. fejezete tartalmazza az irányelv 6–15. cikkét.

- 12 Az említett 6. cikk a „Tartózkodás joga három hónapig” cím alatt a következőket írja elő:

„(1) Az uniós polgárokat érvényes személyazonosító igazolvány vagy útlevél birtokában külön feltételek és más formai követelmények nélkül három hónapig megilleti a tartózkodás joga egy másik tagállam területén.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni az érvényes útlevelel rendelkező azon családtagokra is, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, és az uniós polgárt kísérik, vagy hozzá csatlakoznak.”

- 13 A 2004/38 irányelvnek a „Tartózkodás joga három hónapot meghaladóan” című 7. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Valamennyi uniós polgárt megilleti a tartózkodás joga egy másik tagállam területén három hónapot meghaladó időtartamra, ha:

- a) munkavállalók vagy önálló vállalkozók a fogadó tagállamban; vagy
- b) elegendő forrásokkal rendelkeznek önmaguk és családtagjaik számára ahhoz, hogy ne jelentsenek indokolatlan terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére tartózkodásuk időtartama alatt, és a fogadó tagállamban teljes körű egészségbiztosítással rendelkeznek; vagy
- c) – tanulmányok folytatásának fő céljából, ideértve a szakképzést is, beiratkoztak egy magán- vagy közoktatási intézménybe, amelyet a fogadó tagállam akkreditált vagy tart fenn jogszabályai vagy közigazgatási gyakorlata alapján, és
  - teljes körű egészségbiztosítással rendelkeznek a fogadó tagállamban, és nyilatkozattal vagy választásuk szerint más azzal egyenértékű eszközzel bizonyítják a megfelelő [helyesen: illetékes] nemzeti hatóságnál, hogy elegendő forrással rendelkeznek önmaguk és családtagjaik számára ahhoz, hogy a tartózkodásuk időtartama alatt ne jelentsenek terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére; vagy

d) az a), b) vagy c) pontban meghatározott feltételeket teljesítő uniós polgárt kísérő vagy hozzá csatlakozó családtagok.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott tartózkodás jogát ki kell terjeszteni azokra a családtagokra, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, és az uniós polgárt kísérik vagy hozzá csatlakoznak a fogadó tagállamban, feltéve hogy az uniós polgár megfelel az (1) bekezdés a), b) vagy c) pontjában említett feltételeknek.

(3) Az (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásában az az uniós polgár, aki a továbbiakban már nem munkavállaló vagy önálló vállalkozó, megtartja munkavállaló vagy önálló vállalkozó jogállását a következő körülmények között:

- a) ha baleset vagy betegség következtében ideiglenesen munkaképtelenné vált;
- b) ha kényszerű, regisztrált munkanélkülivé vált azt követően, hogy egy évnél hosszabb ideig alkalmazásban állt, és a megfelelő [helyesen: illetékes] munkaügyi hivatal nyilvántartásba vette álláskeresőként;
- c) ha kényszerű, regisztrált munkanélkülivé vált azt követően, hogy az egy évnél rövidebb határozott időre kötött munkaszerződése lejárt, vagy kényszerű munkanélkülivé vált az első tizenkét hónapban, és a megfelelő [helyesen: illetékes] munkaügyi hivatal nyilvántartásba vette álláskeresőként. Ebben az esetben a munkavállalói jogállás legalább hat hónapig fennmarad;

d) ha szakképzésben vesz részt. Hacsak nem vált kényszerű munkanélkülivé, a munkavállalói jogállás fennmaradásának feltétele, hogy a szakképzés a korábbi alkalmazással álljon kapcsolatban.

(4) Az (1) bekezdés d) pontjától és a (2) bekezdéstől eltérve, csak a házastársat, a 2. cikk 2. b) pontjában [helyesen: 2. cikk (2) bekezdésének b) pontjában] meghatározott regisztrált élettársat és az eltartott gyermeket illeti meg a tartózkodás joga az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő uniós polgár családtagjaként. A 3. cikk (2) bekezdését kell alkalmazni az uniós polgár, házastársa, vagy regisztrált élettársa eltartott egyenes ági felmenőire.”

14 A 2004/38 irányelvnek „A huzamos tartózkodás joga” című IV. fejezetében az irányelvnek a 16. cikke, amely „Az uniós polgárokra és családtagjaikra vonatkozó általános szabályok” címet viseli, a következőket írja elő:

„(1) Azok az uniós polgárok, akik jogszerűen öt éven át folyamatosan tartózkodtak a fogadó tagállamban, huzamos tartózkodási jogot nyernek ott. Erre a jogra nem vonatkoznak a III. fejezetben előírt feltételek.

(2) Az (1) bekezdést azokra a családtagokra is alkalmazni kell, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, és az uniós polgárral jogszerűen öt éven át folyamatosan tartózkodtak a fogadó tagállamban.

(3) A tartózkodás folyamatosságát nem érinti az évi hat hónapot meg nem haladó ideiglenes távollét, sem a kötelező katonai szolgálat miatti hosszabb távollét, sem a legfeljebb 12 egymást követő hónapig tartó egyszerű távollét, amelyre olyan fontos

okokból kerül sor, mint terhesség és szülés, súlyos betegség, tanulmányok folytatása vagy szakképzés, vagy másik tagállamba vagy harmadik országba történő kiküldetés.

(4) A már megszerzett huzamos tartózkodási jog csak a fogadó tagállamtól való két egymást követő éven át tartó távollét esetén veszik el.”

15 A 2004/38 irányelv 38. cikke a következőket írja elő:

„(1) Az 1612/68/EGK rendelet 10. és 11. cikke 2006. április 30-ával hatályát veszti.

(2) A 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv 2006. április 30-ával hatályát veszti.

(3) A hatályon kívül helyezett rendelkezésekre és irányelvekre tett hivatkozások erre az irányelvre tett hivatkozásoknak minősülnek.”

16 Miként az a 2004/38 irányelv 40. cikke (1) bekezdésének első albekezdéséből következik, a tagállamoknak hatályba kellett léptetniük azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az irányelvnek 2006. április 30-ig megfeleljenek.

A nemzeti jog

- 17 A társadalombiztosítási járulékokról és a társadalombiztosítási ellátásokról szóló 1992. évi törvény (Social Security Contributions and Benefits Act 1992) és a jövedelemtámogatásról szóló 1987. évi (általános) rendelet (Income Support [General] Regulations 1987) alkotja a jövedelemtámogatásra alkalmazandó szabályozást.
- 18 A jövedelemtámogatás a rászorultság alapján személyek különböző csoportjainak nyújtott támogatás. E támogatásnak többek között az a feltétele, hogy az érintett személy jövedelme ne haladja meg a megállapított „irányadó összeget”, amely nulla értékben is rögzíthető, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy ebben az esetben semmilyen támogatás nem nyújtható.
- 19 A „külföldi személy” esetében előírt irányadó összeg nulla, e személy pedig úgy kerül meghatározásra, mint „olyan kérelmező, akinek szokásos tartózkodási helye nem az Egyesült Királyságban, a Csatorna-szigeteken, a Man-szigeten, illetve az Ír Köztársaságban található”. A jövedelemtámogatást kérelmező akkor tekinthető az Egyesült Királyságban, a Csatorna-szigeteken, a Man-szigeten, illetve az Ír Köztársaságban szokásos tartózkodási hellyel rendelkező személynek, amennyiben ott „tartózkodási joggal” rendelkezik.
- 20 A jövedelemtámogatás igénylését lehetővé tevő „tartózkodási jog” kifejezetten nem kerül meghatározásra. A nemzeti jog 2004 májusa óta ezen ellátás nyújtásának korlátozására törekszik annak érdekében, hogy bizonyos személyek ne jelentsenek indokolatlan terhet a szociális biztonsági rendszer vonatkozásában.

- 21 Az uniós polgárok tekintetében ezért bizonyos, a 2004/38 irányelv 6. cikke alapján biztosíthatóhoz hasonló tartózkodási jogok kizártak, és nem teszik lehetővé az említett támogatás kifizetését. Ezzel szemben a személyek egyéb csoportjai között az ugyanezen irányelv értelmében vett munkavállalók és önálló vállalkozók – ideértve az irányelv 7. cikkének (3) bekezdése alapján e minőséget megőrzőket is –, valamint az e munkavállalóknak és önálló vállalkozóknak az ezen irányelv értelmében vett családtagjai a jövedelemtámogatás tekintetében nem minősülnek „külföldi személyeknek”, és ezért jogosultak annak folyósítására.
- 22 Általánosan elfogadott, hogy a 2004/38 irányelv 16. cikkében előírt huzamos tartózkodási jog olyan tartózkodási jog, amely lehetővé teszi a jövedelemtámogatásban való részesülést.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 23 M. Dias portugál állampolgár, aki 1998 januárjában érkezett az Egyesült Királyságba. A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint az érdekelt tartózkodása a következő öt időszakra osztható (a továbbiakban első, második, harmadik, negyedik, illetve ötödik időszak):

- 1998 januárjától 2002 nyaráig: munkavállaló volt;

- 2002 nyaratól 2003. április 17-ig: szülési szabadságon volt;

- 2003. április 18-tól 2004. április 25-ig: munkanélküli volt;

  - 2004. április 26-tól 2007. március 23-ig: munkavállaló volt;

  - 2007. március 24. óta: munkanélküli.
- ²⁴ 2000. május 13-án a Home Office a 68/360 irányelv 4. cikkében előírt tartózkodási jogra vonatkozó tartózkodási engedélyt adott ki M. Dias számára. Az engedély az ezen irányelv mellékletében előírt szöveget tartalmazta. Ezenfelül az engedély érvényességi időként a 2000. május 13-tól 2005. május 13-ig tartó időszakot tüntette fel, és a következő szöveget tartalmazta: „[ö]n ezen engedély érvényességi idején belül jogosult az Egyesült Királyságban tartózkodni. Amennyiben más engedély nem lép a jelen engedély helyébe, úgy ez a határidő lesz érvényes valamennyi jövőbeli beutazási engedélyre, amelyet Ön az Egyesült Királyság területének elhagyását követően, a jelen engedély érvényességi idején belül kap meg”.
- ²⁵ 2007 márciusa végén M. Dias jövedelemtámogatás iránti kérelmet nyújtott be.
- ²⁶ A Social Security Commissioner (szociális biztonsági biztos, a továbbiakban: Commissioner) álláspontja szerint, mivel M. Dias az említett időpontban már nem rendelkezett a 2004/38 irányelv értelmében vett munkavállalói minőséggel, az irányelv 16. cikke szerinti huzamos tartózkodási jog jogosultjaként nem igényelhet jövedelemtámogatást. E tekintetben a Commissioner megállapította, hogy az említett tartózkodási jogra csak a 2004/38 irányelv Egyesült Királyságban való átültetésének az időpontját követően lehet hivatkozni, azaz 2006. április 30. után.

- 27 A Commissioner, mivel álláspontja szerint M. Dias az Egyesült Királyságban való tartózkodásának a harmadik időszakában sem volt az uniós jog értelmében vett munkavállaló, megállapította, hogy M. Dias a huzamos tartózkodási jog tekintetében ezen időszakot nem adhatja hozzá sem az első és a második tartózkodási időszakhoz, sem pedig a negyedik időszakhoz.
- 28 A Commissioner ugyanakkor úgy vélte, hogy M. Diasnak az Egyesült Királyságban a harmadik időszak során való tartózkodása a huzamos tartózkodási jog tekintetében figyelembe vehető tartózkodásnak minősülhet a részére kiállított tartózkodási engedély, vagy az EK 18. cikk alapján.
- 29 Következésképpen a Commissioner úgy határozott, hogy M. Diasnak megadja a jövedelemtámogatást.
- 30 A Secretary of State for Work and Pensions a kérdést előterjesztő bíróság előtt megtámadta a Commissioner határozatát.
- 31 E bíróság álláspontja szerint a Commissioner határozata azon az előfeltevésen alapul, amely szerint a 2004/38 irányelv 16. cikkében előírt huzamos tartózkodási jog tekintetében nem vehetők figyelembe az említett irányelv az Egyesült Királyságban való átültetésének időpontját, azaz 2006. április 30-át megelőzően véget érő tartózkodási időszakok. A kérdést előterjesztő bíróság a maga részéről úgy véli, hogy ezen időszakok figyelembe vehetők az említett tartózkodási jog meghatározásához. Mivel azonban ez a kérdés képezte a tárgyát a C-162/09. sz. Lassal-ügyben 2010. október 7-én hozott ítélet (EBHT 2010., I-9217. o.) alapjául szolgáló, általa benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek, e bíróság nem tartotta szükségesnek, hogy ugyanezt a kérdést ismét a Bíróság elé terjessze.

32 A Commissioner előfeltevéséből kiindulva a kérdést előterjesztő bíróság a Commissionerhez hasonlóan úgy véli, hogy M. Dias az Egyesült Királyságban való tartózkodásának a harmadik időszaka során az uniós jog értelmében nem volt munkavállalónak tekinthető. E bíróság azonban azt az álláspontot képviseli, hogy az érdekelten ezen időszak során nem alapíthatott a 2004/38 irányelv 16. cikke értelmében vett tartózkodási jogot kizárólag a számára kiállított tartózkodási engedélyre. Végezetül ugyanezen bíróság nézete szerint M. Diasnak az említett időszakra kiterjedő tartózkodása önmagában az EK 18. cikk értelmében a huzamos tartózkodási jog meghatározásához figyelembe vehető tartózkodásnak minősülhet, ha megállapításra kerül, hogy a 2004/38 irányelv 16. cikke joghézagot tartalmaz azon tartózkodásokat illetően, amelyek az irányelv a tagállamok jogrendjébe való átültetésének az időpontját megelőzően véget értek.

33 Ilyen körülmények között a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Ha az európai uniós polgár, aki olyan tagállamban tartózkodik, amelynek nem állampolgára, a 2004/38[...] irányelv átültetése előtt rendelkezett a 68/360[...] irányelv 4. cikke (2) bekezdésének megfelelően, érvényesen kiállított tartózkodási engedéllyel, azonban az engedély érvényességi ideje alatt bizonyos időre önként munkanélkülivé vált, továbbá nem önellátó és nem felel meg az ilyen engedély kibocsátására vonatkozóan előírt feltételeknek, ez a személy ebben az időszakban pusztán az engedély birtoklása miatt olyan személy maradt-e, aki »jogszerűen tartózkodik« a fogadó tagállamban, és ennek alapján később huzamos tartózkodási jogot szerezhet-e a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) bekezdése alapján?

2) Amennyiben a 2006. április 30-a előtti, [a fogadó állam területén] munkavállalóként való ötéves folyamatos tartózkodás nem jogosít a 2004/38[...] irányelv 16. cikkének (1) bekezdése által létrehozott, huzamos tartózkodási jog megszerzésére, úgy e munkavállalóként való, ötéves folyamatos tartózkodás alapján

fennállhat-e huzamos tartózkodási jog közvetlenül az EK 18. cikk (1) bekezdéséből eredően, arra tekintettel, hogy az irányelvben joghézag van?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

A Lassel-ügyben hozott ítéletnek az alapügyre vonatkozó következményeit érintő előzetes észrevételek

³⁴ Amint a jelen ítélet 31. pontjában megállapításra került, a kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett kérdések a Commissioner azon előfeltevésén alapulnak, amely szerint M. Dias egyesült királyságbeli tartózkodásának azon időszakai, amelyek a 2004/38 irányelv e tagállamban való átültetésének időpontját, azaz 2006. április 30-át megelőzően véget értek, az említett irányelv 16. cikkében előírt huzamos tartózkodási jog megszerzése tekintetében nem vehetők figyelembe. E bíróság álláspontja szerint ez az előfeltevés téves, de nem tartotta szükségesnek, hogy e tekintetben a Bíróság elé új kérdést terjesszen, mivel a kérdés már a tárgyat képezte az ugyanezen bíróság által a fent hivatkozott Lassel-ítélet alapjául szolgáló ügy keretében előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek.

³⁵ Márpedig az említett Lassel-ügyben hozott ítéletben a Bíróság egyrészt azt mondta ki, hogy a 2004/38 irányelv átültetésének időpontját, nevezetesen 2006. április 30-át megelőzően az ezen időpontnál korábbi uniós jogszabályokkal összhangban történő ötéves folyamatos tartózkodást figyelembe kell venni a huzamos tartózkodási jognak az ezen irányelv 16. cikke (1) bekezdése jogcímén történő megszerzése tekintetében, másrészt pedig azt, hogy a fogadó tagállamtól való, két egymást követő évet meg nem haladó, 2006. április 30. előtt és az ezen időpontot megelőzően történő ötéves,

folyamatos és jogszerű tartózkodást követően bekövetkezett távollét nem olyan jellegű, hogy hatással legyen a huzamos tartózkodási jognak a hivatkozott 16. cikk (1) bekezdése jogcímén történő megszerzésére.

- 36 Következésképpen az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések alapjául szolgáló előfeltevés, amint azt a kérdést előterjesztő bíróság jogosan állapította meg, téves, és e kérdéseket a fent hivatkozott Lassal-ügyben hozott ítélet alapján kell megvizsgálni.
- 37 E tekintetben – amint az a jelen ítélet 23. pontjából is következik – egyrészt meg kell állapítani, hogy M. Dias az Egyesült Királyságban az adott időszakban hatályos uniós jogszabályok értelmében vett munkavállalóként 1998 januárjától 2003. április 17-ig tartózkodott (tartózkodásának első és második időszaka).
- 38 Következésképpen meg kell állapítani, hogy M. Dias öt évig, folyamatosan tartózkodott az Egyesült Királyságban a 2004/38 irányelv e tagállamban való átültetésének az időpontját, azaz 2006. április 30-át megelőzően és az ezen időpontnál korábbi uniós jogszabályokkal összhangban, és ezt az időszakot figyelembe kell venni a huzamos tartózkodási jognak az ezen irányelv 16. cikke (1) bekezdése jogcímén történő megszerzése tekintetében.
- 39 Másrészt M. Dias az egyesült királyságbeli tartózkodásának a harmadik időszaka során, azaz 2003. április 18-tól 2004. április 25-ig önszántából munkanélküli volt, és ezért az ezen időszakban hatályos uniós jogszabályok értelmében nem rendelkezett munkavállalói jogállással. Ugyanakkor e jogállást az említett tartózkodás negyedik időszaka során, azaz 2004. április 26. és 2007. március 23. között visszaszerezte. Ezenfelül M. Dias a harmadik időszak során továbbra is tartózkodási engedéllyel rendelkezett, amelyet a számára 2000. május 13-án a 68/360 irányelv alapján jogszerűen állítottak ki a munkavállalói jogállása alapján, még akkor is, ha ezen időszak során

nem is felelt meg azoknak a feltételeknek, amelyek – akár az uniós jog, akár a nemzeti jog alapján – a számára lehetővé tették a tartózkodási jogban való részesülést.

- 40 Mivel a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) bekezdésében előírt huzamos tartózkodási jog csak 2006. április 30-tól szerezhető meg (a fent hivatkozott Lassal-ügyben hozott ítélet 38. pontja), felmerül a kérdés, hogy a huzamos tartózkodási jognak az e rendelkezés alapján történő megszerzése tekintetében melyek a következményei a 2003. április 18. és 2004. április 25. közötti időszakhoz, azaz M. Dias egyesült királyságbeli tartózkodásának a harmadik időszakához hasonló tartózkodási időszaknak.
- 41 Következésképpen a kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett kérdéseket a fent hivatkozott Lassal-ügyben hozott ítélet alapján át kell fogalmazni oly módon, hogy e bíróság lényegében azt kérdezi, hogy az uniós polgár fogadó tagállamban való tartózkodásának az olyan időszakai, amelyek kizárólag a 68/360 irányelv alapján érvényesen kiállított tartózkodási engedélyen alapulnak, anélkül hogy teljesülnének azok a feltételek, amelyek lehetővé teszik bármilyen tartózkodási jog megszerzését, és amelyekre 2006. április 30-át megelőzően, az ezen időpontot megelőzően véget érő ötéves, folyamatos jogszerű tartózkodást követően került sor, hatással vannak-e a huzamos tartózkodási jognak a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) bekezdése alapján történő megszerzésére.

A Lassal-ügyben hozott ítélet fényében a Bíróság által átfogalmazott, előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 42 A kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett és a Bíróság által átfogalmazott kérdések megválaszolásához először is meg kell vizsgálni, hogy az uniós polgár fogadó tagállamban való tartózkodásának az olyan időszakait, amelyek kizárólag a 68/360 irányelv alapján érvényesen kiállított tartózkodási engedélyen alapulnak, anélkül

hogy ezen engedély birtokosa teljesítené azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik bármilyen tartózkodási jog megszerzését, a huzamos tartózkodási jognak a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) bekezdése alapján történő megszerzése tekintetében jogszerűeknek lehet-e tekinteni.

- 43 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság már megállapította, hogy a 2004/38 irányelv átültetésének időpontját megelőzően az ezen időpontnál korábbi uniós jogszabályokkal összhangban történő ötéves folyamatos tartózkodást figyelembe kell venni a huzamos tartózkodási jognak az ezen irányelv 16. cikke (1) bekezdése jogcímén történő megszerzése tekintetében (a fent hivatkozott Lassal-ügyben hozott ítélet 40. és 59. pontja).
- 44 Mivel M. Dias egyesült királyságbeli tartózkodásának a harmadik időszaka kizárólag a 68/360 irányelv alapján kiállított tartózkodási engedélyen alapul, a jelen ügy keretében meg kell vizsgálni azt a kérdést, hogy az ilyen tartózkodási engedélyek jogot megállapító vagy jogot keletkeztető hatályúnak minősültek-e.
- 45 E tekintetben M. Dias azzal érvel, hogy a fogadó tagállam kormánya által kiállított, és a fennálló lehetőség ellenére általa vissza nem vont tartózkodási engedély az érdekeltekre az engedély teljes érvényességi ideje vonatkozásában tartózkodási jogot ruház. M. Dias véleménye szerint, mivel a 68/360 irányelv nem tartalmazott semmilyen, a 90/364 irányelv 3. cikkével egyenértékű rendelkezést, a 68/360 irányelv alapján elismert és a tartózkodási engedély kiállítása által igazolt tartózkodási jog fennmaradt az engedély lejártáig vagy visszavonásáig, függetlenül attól, hogy az engedély jogosultja a tartózkodáshoz szükséges feltételeknek már nem felelt meg.

- 46 Ezzel szemben az Egyesült Királyság Kormánya, a dán kormány, valamint az Európai Bizottság úgy vélik, hogy a 68/360 irányelv alapján kiállított tartózkodási engedély pusztán deklaratív jellegű volt, és nem keletkeztetett tartózkodási jogot.
- 47 Az M. Dias által képviselt álláspontnak nem lehet helyt adni.
- 48 Amint ugyanis a Bíróság már több alkalommal megállapította, a tagállamok állampolgárainak az a joga, hogy az EK-Szerződésben említett céllal más tagállamba beutazzanak, és ott tartózkodjanak, közvetlenül a Szerződésen, illetve adott esetben az említett Szerződés végrehajtására hozott rendelkezéseken alapuló jognak minősül. A tartózkodási engedélynek a tagállami állampolgár részére történő kiállítását nem jogot keletkeztető, hanem olyan aktusnak kell tekinteni, amely a tagállam részéről megállapítja valamely másik tagállam állampolgárának az uniós jog rendelkezései tekintetében fennálló egyéni helyzetét (lásd a C-408/03. sz., Bizottság kontra Belgium ügyben 2006. március 23-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-2647. o.] 62. és 63. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 49 A Bíróság a tartózkodási engedélyek vonatkozásában ezt a jogot megállapító és nem jogot keletkeztető hatályt attól függetlenül ismerte el, hogy az engedélyt a 68/360 irányelv rendelkezései vagy a 90/364 irányelv rendelkezései alapján állították ki (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Bizottság kontra Belgium ügyben hozott ítélet 65. pontját).
- 50 Következésképpen a 90/364 irányelv és a 68/360 irányelv rendelkezései közötti különbségek nem igazolhatják azt az állítást, amely szerint – a jelen ítélet 48. cikkében felidézett elvvel ellentétben – az utóbbi irányelv rendelkezései alapján kiállított tartózkodási engedélyek jogot keletkeztetnek azok jogosultjai számára.

- 51 Ezenfelül meg kell állapítani, hogy a 90/364 irányelv 3. cikke szintén nem a tartózkodási engedélyre hivatkozik a tartózkodási jog keletkezése vonatkozásában, hanem önmagában a tartózkodási jogra, és az annak megadására vonatkozó feltételekre. Következésképpen e rendelkezésből semmilyen következtetés nem vonható le a 90/364 irányelv 2. cikkének (1) bekezdésében előírt tartózkodási engedély jellegére vonatkozóan és még kevésbé a 68/360 irányelv 4. cikkének (2) bekezdésében előírt tartózkodási engedély jellegére vonatkozóan.
- 52 Ezenfelül a 68/360 irányelv azon egyetlen rendelkezése, amely a tartózkodási engedély visszavonására utalt, nevezetesen az irányelv 7. cikkének (1) bekezdése megerősíti az említett engedély, valamint az érintett polgár előzetesen fennálló tartózkodási joga közötti alapvető fontosságú kapcsolat meglétét. A munkavállaló tartózkodási jogához hasonlóan ugyanis, amely ugyanúgy, mint maga a munkavállalói minőség, nem veszett el azáltal, hogy annak jogosultja már nincs alkalmazásban, mert akár betegség, akár baleset következtében átmenetileg munkaképtelenné vált, vagy akaratán kívül munkanélküli lett, amelyet az illetékes munkaügyi hivatal megfelelően igazol, az említett rendelkezés nem tette lehetővé az ilyen helyzetben lévő munkavállaló érvényes tartózkodási engedélyének a visszavonását sem.
- 53 Végezetül el kell ismerni, hogy a Bíróság a tartózkodási engedélyek megállapító jellegét érintően csak az olyan helyzetek tekintetében foglalt állást, amelyekben ezen engedélyt nem állították ki annak ellenére, hogy az érintett uniós polgár megfelelt a fogadó tagállamban az uniós jog szerint való tartózkodás feltételeinek.
- 54 Amint azonban a jelen ítélet 48–52. pontjában megállapításra került, a tartózkodási engedélyek megállapító jellege azt is magában foglalja, hogy ezek az engedélyek csak a korábban már létező jog tanúsítására szolgálnak. Követkésképpen ugyanúgy, ahogy e jelleg akadályát képezi annak, hogy az uniós jog értelmében jogellenesnek minősüljön a szóban forgó polgár tartózkodása önmagában amiatt, hogy nem rendelkezik tartózkodási engedéllyel, e jelleg azt is akadályozza, hogy az uniós jog értelmében jogszerűnek minősüljön az uniós polgár tartózkodása önmagában amiatt, hogy ilyen engedélyt érvényesen kiállítottak a számára.

- 55 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a 2006. április 30. előtt véget érő tartózkodási időszakok, amelyek kizárólag a 68/360 irányelv alapján érvényesen kiállított engedélyen alapulnak, anélkül hogy teljesülnének azok a feltételek, amelyek lehetővé teszik bármilyen tartózkodási jog megszerzését, nem tekinthetők jogszerűnek a huzamos tartózkodási jognak a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) bekezdése alapján történő megszerzése tekintetében.
- 56 E megállapítás alapján az előterjesztett, és a Bíróság által a jelen ítélet 41. pontjában átfogalmazott kérdések feltételezik, hogy – másodszor – a Bíróság megvizsgálja, hogy az ilyen tartózkodási időszakok, amelyekre 2006. április 30-át megelőzően, az ezen időpontot megelőzően véget érő ötéves, folyamatos jogszerű tartózkodást követően került sor, milyen hatással vannak az említett huzamos tartózkodási jognak a megszerzésére.
- 57 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2004/38 irányelv 16. cikkében előírt huzamos tartózkodási jog, amint azt a jelen ítélet 40. pontja is megállapította, csak 2006. április 30. után szerezhető meg. Következésképpen az ezen időpontban vagy azt követően véget érő ötéves, folyamatos jogszerű tartózkodási időszakokkal ellentétben, amelyek az uniós polgárokra magától a tartózkodás végének az időpontjától kezdve huzamos tartózkodási jogot ruháznak, az említett időpontot megelőzően véget érő időszakok e polgárok számára nem teszik lehetővé, hogy 2006. április 30. előtt ilyen huzamos tartózkodási jogban részesüljenek.
- 58 Amennyiben az uniós polgár fogadó tagállamban való tartózkodásának az olyan időszakai, amelyek kizárólag a 68/360 irányelv alapján érvényesen kiállított tartózkodási engedélyen alapulnak, anélkül hogy teljesülnének azok a feltételek, amelyek lehetővé teszik bármilyen tartózkodási jog megszerzését, nem tekinthetők jogszerűnek a huzamos tartózkodási jognak a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) bekezdése alapján történő megszerzése tekintetében, felmerül a kérdés, hogy milyen hatással van az említett megszerzésre az ilyen tartózkodási időszak, amelyre 2006. április 30-át megelőzően, és az ezen időpontot megelőzően már véget érő ötéves, folyamatos jogszerű tartózkodást követően került sor.

- 59 E tekintetben először is emlékeztetni kell arra, hogy a 2004/38 irányelv 16. cikkének (4) bekezdése a huzamos tartózkodási jognak a fogadó tagállamtól való két egymást követő éven át tartó távollét esetén történő elvesztését írja elő, és ezt az intézkedést az a tény igazolja, hogy az ilyen távollétet követően a fogadó tagállamhoz fűződő kapcsolat gyengévé válik (a fent hivatkozott Lassel-ügyben hozott ítélet 55. pontja).
- 60 Ezenfelül a Bíróság már kimondta, hogy az említett rendelkezést attól a kérdéstől függetlenül kell alkalmazni, hogy a szóban forgó tartózkodási időszakra 2006. április 30. előtt vagy után került sor, ugyanis mivel az ezen időpontot megelőző ötéves tartózkodási időszakot figyelembe kell venni a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) bekezdésében említett huzamos tartózkodási jog megszerzése tekintetében, ha e cikk (4) bekezdését nem kellene alkalmazni az említett időszakokra, a tagállamoknak olyan jelentős távollétek esetében is meg kellene adniuk az említett huzamos tartózkodási jogot, amelyek vitathatóvá teszik az érintett személy és a fogadó tagállam közötti kapcsolatot (a fent hivatkozott Lassel-ügyben hozott ítélet 56. pontja).
- 61 Végezetül a Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a 2004/38 irányelv 16. cikke (4) bekezdésének a 2006. április 30-át megelőző ötéves, folyamatos és jogszerű tartózkodásra való alkalmazásából különösen az következik, hogy a fogadó tagállamtól való, két egymást követő évet meg nem haladó, ezen tartózkodást követő, de a fenti időpontot megelőző távollétek nem olyan jellegűek, hogy hatással lennének az érintett uniós polgár integrálódására, és következésképpen e távollétek nem olyan jellegűek, hogy hatással legyenek a huzamos tartózkodási jognak az említett 16. cikk (1) bekezdése jogcímén való megszerzésére (a fent hivatkozott Lassel-ügyben hozott ítélet 57. és 58. pontja.)
- 62 Ezt az érvelést analógia útján azokra a tartózkodási időszakokra is alkalmazni kell, amelyek kizárólag a 68/360 irányelv alapján érvényesen kiállított tartózkodási engedélyen alapulnak, anélkül hogy teljesülnének azok a feltételek, amelyek lehetővé

teszik bármilyen tartózkodási jog megszerzését, és amelyekre 2006. április 30-át megelőzően, és az ezen időpontot megelőzően már véget érő öt éves, folyamatos jogszerű tartózkodást követően került sor.

- 63 Még ha ugyanis a 2004/38 irányelv 16. cikkének (4) bekezdése csak a fogadó tagállamból való távollétre utal is, az érintett személy és az e tagállam között fennálló integrációs kapcsolat szintén kétségesse válik az olyan polgár esetében, aki – bár már megszerezte az öt éves, folyamatos jogszerű tartózkodást – a későbbiekben úgy határoz, hogy e tagállamban anélkül marad, hogy tartózkodási joggal rendelkezne.
- 64 E tekintetben – amint arra a főtanácsnok indítványának a 106. és 107. pontjában is rámutatott – meg kell állapítani, hogy az integráció, amely meghatározza a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) bekezdésében előírt huzamos tartózkodási jog megszerzését, nem csak tér- és időbeli tényezőkön alapul, hanem a fogadó tagállamba való beilleszkedés fokára vonatkozó minőségi tényezőkön is.
- 65 Mivel tehát hasonló helyzetekről van szó, ebből az a következtetés adódik, hogy a 2004/38 irányelv 16. cikkének (4) bekezdésében foglalt szabályt analógia útján a fogadó tagállamban eltöltött olyan jelenléti időszakokra is alkalmazni kell, amelyek kizárólag a 68/360 irányelv alapján érvényesen kiállított tartózkodási engedélyen alapulnak, anélkül hogy teljesülnének azok a feltételek, amelyek lehetővé teszik bármilyen tartózkodási jog megszerzését, és amelyekre 2006. április 30-át megelőzően, és az ezen időpontot megelőzően véget érő öt éves, folyamatos jogszerű tartózkodást követően került sor.
- 66 Következésképpen a két egymást követő évnél rövidebb olyan időszakok, amelyek kizárólag a 68/360 irányelv alapján érvényesen kiállított tartózkodási engedélyen alapulnak, anélkül hogy teljesülnének azok a feltételek, amelyek lehetővé teszik bármilyen tartózkodási jog megszerzését, és amelyekre 2006. április 30-át megelőzően, és az ezen időpontot megelőzően véget érő öt éves, folyamatos jogszerű tartózkodást követően

került sor, nem olyan jellegűek, hogy hatással legyenek a huzamos tartózkodási jognak a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) bekezdése alapján történő megszerzésére.

67 A fentiekre tekintettel az előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) és (4) bekezdését a következőképpen kell értelmezni:

- a 2006. április 30. előtt véget érő tartózkodási időszakok, amelyek kizárólag a 68/360 irányelv alapján érvényesen kiállított tartózkodási engedélyen alapulnak, anélkül hogy teljesülnének azok a feltételek, amelyek lehetővé teszik bármilyen tartózkodási jog megszerzését, nem tekinthetők jogszerűnek a huzamos tartózkodási jognak a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) bekezdése alapján történő megszerzése tekintetében, és

- a két egymást követő évnél rövidebb olyan tartózkodási időszakok, amelyek kizárólag a 68/360 irányelv alapján érvényesen kiállított tartózkodási engedélyen alapulnak, anélkül hogy teljesülnének azok a feltételek, amelyek lehetővé teszik bármilyen tartózkodási jog megszerzését, és amelyekre 2006. április 30-át megelőzően, és az ezen időpontot megelőzően véget érő ötéves, folyamatos jogszerű tartózkodást követően került sor, nincsenek hatással a huzamos tartózkodási jognak az említett 16. cikk (1) bekezdése alapján történő megszerzésére.

A költségekről

68 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 16. cikkének (1) és (4) bekezdését a következőképpen kell értelmezni:

- a 2006. április 30. előtt véget érő tartózkodási időszakok, amelyek kizárólag a tagállami munkavállalók és családtagjaik Közösségen belüli mozgására és tartózkodására vonatkozó korlátozások eltörléséről szóló, 1968. október 15-i 68/360/EGK tanácsi irányelv alapján érvényesen kiállított tartózkodási engedélyen alapulnak, anélkül hogy teljesülnének azok a feltételek, amelyek lehetővé teszik bármilyen tartózkodási jog megszerzését, nem tekinthetők jogszerűnek a huzamos tartózkodási jognak a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) bekezdése alapján történő megszerzése tekintetében, és

- a két egymást követő évnél rövidebb olyan tartózkodási időszakok, amelyek kizárólag a 68/360 irányelv alapján érvényesen kiállított tartózkodási engedélyen alapulnak, anélkül hogy teljesülnének azok a feltételek, amelyek lehetővé teszik bármilyen tartózkodási jog megszerzését, és amelyekre 2006. április 30-át megelőzően, és az ezen időpontot megelőzően véget érő ötéves, folyamatos jogszerű tartózkodást követően került sor, nem olyan jellegűek, hogy hatással legyenek a huzamos tartózkodási jognak az említett 16. cikk (1) bekezdése alapján történő megszerzésére.

Aláírások